

آینه

فقط مطهری‌راه «مدرس» را رفته‌است

● **حمیدرضا جلابی‌پور:** اینکه چهره‌هایی مثل مدرس در مجلس حاضر باشد خیلی مهم است.
اینکه کسی در مجلس باشد یا ساختار مجلس به‌گونه‌ای باشد که از حقوق برابر شهروندان دفاع کند، یک اتفاق خوب است، اما در مجلس کنونی چنین موضوعی خیلی کم‌رنگ است. آن‌چنان‌که می‌توان گفت، فقط مطهری راه مدرس را رفته است. این نماینده مجلس با آنکه به‌لحاظ فرهنگی با اصلاح‌طلبان تفاوت‌نظر دارد، به‌لحاظ سیاسی و دفاع از حقوق شهروندان ایران و پاسخ‌گوکردن بخش‌های غیرپاسخ‌گوی کشور شباهت رفتار دارد. این شباهت تا آنجایی است که بتوان گفت عملکرد آقای مطهری حتی از خیلی از نمایندگان که عنوان اصلاح‌طلبی را در مجلس یدک می‌کنند بهتر است. فکر می‌کنم مجلس امروز به چیزی احتیاج دارد که امروز در آن ضعف پیدا کرده است. امروز مجلس نیازمند کارشناسانی است که در کارشان خبرگی نشان دهند. البته خبرگی نه به آن معنا که مدارک تحصیلی خود را به منصفه ظهور بگذارند. بلکه در عرصه‌های مختلف با تصمیمات بهنگام و درست خبرگی خود را برای حفظ منافع ملی اثبات کنند.

کیم‌ان

جایی نرو تا طناب بیاروم!

حسین شریعتمداری: حالا به‌گنده‌گویی‌ها و لاف‌های گراف مدعیان اصلاحات که این روزها بر زبان و قلم دارند توجه کنید! می‌گویند: «جبهه اصلاحات نباید از اعتدال جدا شود!» و توضیح نمی‌دهند، مگر می‌تواند جدا شود؟! حکایت کسی است که پسرش درون چاه افتاده بود و به او می‌گفت: جایی نرو تا طناب بیاروم و نجات بدهم؛ و پسر به طعنه جواب داده بود. مگر می‌توانم جای دیگری بروم؟! یا ادعای پی‌روصدای آنها که قرار است از میان اصولگرایان سربازگیری کنیم! با شخصیت‌های معتدل جبهه اصولگراییی ائتلاف کنیم؛ و یا؛ آقایان لاریجانی و ولایتی می‌توانند به ائتلاف با جبهه اصلاحات امیدوار باشند! ... بخوانید! شرایط کنونی مدعیان اصلاحات با شرح مستندی که گذشت، به‌مراتب بدتر و دست آنها، بارها خالی‌تر از هنگامی است که وارد انتخابات ۹۲ شدند. آیا غیر از این است؟ و آیا هیچ‌یک از موارد یادشده قابل‌تردید است؟! بنابراین به آسانی می‌توان نتیجه گرفت‌که ادعای پیوند آنان با بخشی از اصولگرایان فقط به فقط – تاکید می‌شود فقط به فقط – برای کسب وجهه از اصولگرایان است. به بیان دیگر، قصد دارند دست‌خالی از دستاوردهای اصلاحات (اعم از اصلاحاتی‌ها) و کارگزارانی‌ها (اعتدالی‌ها) در انتخابات پیش‌روی ما به‌گرددن خود به اصولگرایان، پُروپیمان نشان بدهند؛ و از این رهگذر برای خود کسب وجهه و آبرو کنند. و اما، اکنون نوبت اصولگرایان – به معنی واقعی کلمه و نه این‌ا یا آن سلیقه – است که به مدعیان اصلاحات اجازه ندهند با اعلام نزدیکی به اصولگرایان، بدنامی بارها تجربه‌شده خود را به اصولگرایان نیز نسبت بدهند.

ایران

ضرورت برخورد قاطع باخودسرها

غلامعلی جعفرزاده‌ایمن‌آبادی: اینکه پس از درگیری‌های ورامین حالا شاهد نوع دیگری از درگیری در یاسوج هستیم، نشان از آن دارد که در صورت نداشتن تدبیر و برخورد لازم با این رویدادها فردا در جای دیگری اتفاق شدیدتر و بدتری رخ خواهد داد. از این‌ رو برای جلوگیری از گسترش این مسئله، دولت و حاکمیت باید برنامه‌ریزی کنند و قاطعیت نشان دهند. زیرا در کشوری که آرامش و امنیت به برکت خون هزاران شهید برقرار شده است، نمی‌توان اجازه داد که بی‌قانونی حاکم شود و عده‌ای خودسر خود را مجری قانون بدانند. در روزهایی که اغلب کشورهای اطراف ایران را ناامنی و تحریکات تروریستی منظم ساخته و با وجود این ناامنی‌ها ایران در ذیل سایه رهبری هوشمندانه خود، در آرامش به‌سر می‌برد، چرا باید برخی در تلاش برای برهم‌زدن آرامش باشند؟ اگر این قاطعیت بروز و ظهور نیابد، شک نکنید به‌زودی اخباری از سایر نقاط کشور خواهیم داشت که یزیده کشور و نظام اسلامی ما که رهبری دارد، نیست.

تازان

حمله به سخنرانی‌ها تخریب اصولگرایی است

صادق زیباکلام: اتفاقی که در جریان سخنرانی خانم منصوری افتاد و حمله عده‌ای با سلاح سرد به ایشان، یک رشد چشمگیر در حمله به سخنرانی‌هاست و متأسفانه فضای سیاسی را به فضایی که در دوران اصلاحات توسط لباس شخصی‌ها و افراد خودسر به وجود آمده بود نزدیک می‌کند... اما در آخر یک سؤال بزرگ از بسیاری از نهادهای وابسته به اصولگرایان دارم و آن این است که چرا جلوی این اتفاقات را نمی‌گیرند و اجازه می‌دهید با سلاح سرد به یک نماینده حمله کنند؟ اینکه ۱۵ نفر به نام‌های مختلف برنامه‌های سیاسی را بر هم می‌زنند، بیش از آنکه برنامه‌های سیاسی را بر هم بزنند به نام اصولگرایان و اندیشه‌های آنها ضربه می‌زند و در حقیقت حمله روز گذشته به سخنرانی خاتم منصوری و اتفاقاتی از این دست، تخریب چهره اصولگرایان است نه گروه‌های سیاسی دیگر.

اندیشه سیاسی

آسیب‌شناسی توسعه سیاسی در نشست دکتر عبدالعلی قوام و دکتر محمود سریع‌القلم

رأی‌اولین قدم است نه آخرین

لیلا ابراهیمیان

توسعه سیاسی فدای ثبات می‌شود

عبدالعلی قوام تاکید می‌کند نبودن تهدید به معنای وجود امنیت نیست. ممکن است هیچ دولتی به دولت دیگر حمله نکند و آن را مورد توجه قرار ندهد، ولی آن دولت همچنان ناامن باشد. یعنی فقط در سایه توجه به ابعاد غیرنظامی امنیت است که می‌توانید زندگی امنی داشته باشید. نه اینکه یک دولت تا دندان مسلح باشد و امن باشد. اتحادیه شوروی به این دلیل سقوط نکرد که در لحاظ نظامی قوی نبود، بلکه به این دلیل سقوط کرد که بیش از حد از لحاظ نظامی قوی بود. یعنی تجزیه اتحاد شوروی معلول ناکارآمدی دولت، توجه‌نکردن به sub و توسعه سیاسی بود. بنابراین پارادایم جنگ سرد باعث شده بود که تعاریف محدودی از مفاهیم علوم سیاسی داشته باشیم. در آن پارادایم فقط دولت را می‌دیدند نه sub و group را. فضا نظامی بود و فضای دیگری برای طرح خواسته‌ها نبود؛ حقوق بشر تعریف مضیق داشت؛ اتحاد جماهیر شوری تعریف خود را در چارچوب حقوق بشر سوسیالیستی ارائه می‌داد و فقط بعد اقتصادی را در سقم هم ترجیح می‌دادند

نظر داشت؛ یعنی استعمار و استثمار نباید و عدالت را در چارچوب خود تعریف می‌کردند. البته غرب هم تعریف خودش را داشت. به آزادی احزاب، مطبوعات، نهادهای مدنی و ... توجه داشت. یعنی یک تفسیر جامع و کامل نداشتیم و خیلی از کشورهای جهان سوم هم ترجیح می‌دادند

الگوی سوم پاسخ‌گوی مسائل کشور و ساختارها و ساختارهای اجازه دموکراتیک‌شدن را نمی‌داد و برای همین به بُعد سخت‌افزاری و مادی توجه می‌کردند و به توسعه سیاسی و مشارکت واقعی توجه نمی‌کردند. با رفتن پای صندوق رای، دموکراسی حاصل نمی‌شود. باید

بسترهای لازم و نهادهای گوناگون به وجود بیایند تا در سرب‌چ‌روب این نهادهای مردم در قدرت شریک شوند. در چارچوب پارادایم جنگ سرد، دموکراسی، آزادی و توسعه سیاسی برای ثبات قدا می‌شود.

از این فروپاشی تعجب نکنید!

قوام تاکید می‌کند از منظر آمریکایی‌ها، مهم ثبات کشور و ثروت برای آنها مهم بود. دموکراسی را در جهان سوم دیکتاتورها تشکیل می‌دادند و این با حقوق‌بشر در تعارض است. ولی چون اهداف توسعه سیاسی، با ساختار جهان سوم در تعارض بود، به‌ناچار بر ثبات تاکید می‌کردند. جورج بوش در زمان ریاست‌جمهوری خود به این اقرار کرد که ما در زمان جنگ سرد اشتباه کرده و دموکراسی را فدای ثبات کردیم. اما آیا این اشتباه بود یا نرم‌هایی بود که پارادایم جنگ سرد، آن را بر اب‌ر قدرت‌ها تحمیل کرده بود؟ یعنی وقتی در زمان محمدرضاشاه، فضای سیاسی ایران با‌ش زد؛ نظام پهلوی سقوط کرد. اگر یک‌هشتم‌امی فشارها را به بقیه متحدها توجه وارد می‌کرد، بقیه کشورها پاپ‌رک می‌ماندند؟ پس توسعه سیاسی فدای ثبات شد. چون نگرانی غرب از این بود که اگر در کشوری توسعه سیاسی و نهاد مدنی رشد کند، امکان دارد گروه‌هایی سر کار بیایند که توازن قوا را برهم بزنند و به سمت شوری تمایل داشته باشند.

برای آمریکا بحث اصلی، موازنه قدرت بود اما دما می‌کرد که از حقوق بشر دفاع می‌کند. در جابجایی مثل ایران یا در شیلی و اندونزی، که می‌خواستند به سمت دموکراسی بروند، جلوگیری کرد. با نظامی که آمریکا تعریف کرده بود، این خواست‌ها در تعارض بود. البته شوروی هم در تقویت دیکتاتوری‌ها عمل می‌کرد. اگر چه می‌گویند این می‌تواند نتیجه برانید شوروی توانایی‌تر باشد اما غرب هم این‌گونه کرد و شوروی هم دنبال موازنه قدرت بود. هم غرب و هم شرق در توسعه‌نیافتگی جهان سوم نقش داشتند و اینها از ساختار نظام بین‌الملل سرچشمه می‌گرفت. در شرایط پس‌استعماری، دولت به وجود می‌آید و مفاهیم را استفاده می‌کنیم ولی به‌ظاهر این کشورها جهان سوم، دولت داشتند، اینها فقط واژه بود. اتفاقات در خاورمیانه این را نشان می‌دهد، ورشکستگی دولت‌های پس‌استعماری را نشان می‌دهد. اگر آنها دولت‌های کارآمدی بودند و مردم در قدرت شریک بودند؛ اگر سیاست‌های تبعیض‌آمیز اجرا نمی‌شد و از رفاه نسبی و آزادی برخوردار بودند، دلیلی برای این فروپاشی نبود. ما واژه ملت را در این سرزمین‌ها به‌کار می‌بریم بدون اینکه ملتی تشکیل شود. اینها گروه‌های هویتی بودند و حکومت با قبیله‌ای که قوی‌تر بود، به سازش می‌رسید و حکومت از آن قبیله حمایت می‌کرد و بالعکس. تا زمانی که این حمایت بود، دفاعی و صدام سر کار بودند و با برداشته‌شدن این حمایت‌ها این افراد سقوط کردند. یعنی ملت شکل نگرفت و در اوایل قرن، اینها به سمت ملت‌سازی و دولت‌سازی می‌روند. اتفاقی که بعد از استعمار رخ داد؛ دولت‌های جهان سوم برنامه‌های رفاهی و اقتصادی را برای دخالت بیشتر خود در امور مملکت مطرح کردند. وقتی دولت وارد صحنه می‌شد، برای گروه‌های دیگر فضا نبود. برای همین با فربه‌شدن دولت روبه‌رو می‌شویم و با ضعف بخش خصوصی،

دموکراسی یک تعریف عام و جهانی دارد که درباره آن اجماع وجود دارد. ما اگر در چارچوب دموکراسی توسعه سیاسی را مطرح کنیم به‌عنوان ساختاری که پاسخ‌گو است و حکومت قانون در آن حاکم است، می‌توانیم کار را پیش ببریم و نیاز به تعریف دیگری ندارد.

اسم را یدک می‌کشند نه محتوا را!

قوام می‌گوید در رابطه با توسعه سیاسی، باید به تنوع ساختارها و استقلال زیرسیستم‌ها توجه شود. ممکن است سیستم دچار تنوع شود ولی آن سیستم‌ها از استقلال لازم برخوردار نباشند. در اکثر کشورهای جهان‌سوم بعد از دوران استعمار و در دوره پس‌استعمار، همه کشورها، به‌نجوی پارلمان دارند یا بوروکراسی عریض‌وطولی دارند که به نیازهای مردم پاسخ می‌گویند؛ دادگاه‌ها را به وجود آوردند، تفکیک قوا در آنجا مطرح شد، نهادهای مدنی و احزاب و نهادهای صنفی ایجاد شد، مطبوعات شروع به فعالیت کردند. اما put out آن [خروجی آن]حرکت‌های ضد-دموکراتیک شد. دلیل این است که این sub-system یا بازنگران فرعی] از استقلال لازم برخوردار نیستند. یعنی در آنجا، حزب، پارلمان و قوه قضائیه وابسته به قوه مجریه بودند یا مطبوعات سخنگوی دولت شدند. یعنی نهادهای هویت مستقل و تأثیرگذار نداشتند. بنابراین منتقدان شروع به انتقاد کردند

که این الگوها در کشورهای جهان سوم پاسخ‌گوی مسائل کشور و ساختارها و ساختارهای اجازه دموکراتیک‌شدن را نمی‌داد و برای همین به بُعد سخت‌افزاری و مادی توجه می‌کردند و به توسعه سیاسی و مشارکت واقعی توجه نمی‌کردند. با رفتن پای صندوق رای، دموکراسی حاصل نمی‌شود. باید بسترهای لازم و نهادهای گوناگون به وجود بیایند تا در سرب‌چ‌روب این نهادهای مردم در قدرت شریک شوند. در چارچوب پارادایم جنگ سرد، دموکراسی، آزادی و توسعه سیاسی برای ثبات قدا می‌شود.

الگوی سوم پاسخ‌گوی مسائل کشور و ساختارها و ساختارهای اجازه دموکراتیک‌شدن را نمی‌داد و برای همین به بُعد سخت‌افزاری و مادی توجه می‌کردند و به توسعه سیاسی و مشارکت واقعی توجه نمی‌کردند. با رفتن پای صندوق رای، دموکراسی حاصل نمی‌شود. باید بسترهای لازم و نهادهای گوناگون به وجود بیایند تا در سرب‌چ‌روب این نهادهای مردم در قدرت شریک شوند. در چارچوب پارادایم جنگ سرد، دموکراسی، آزادی و توسعه سیاسی برای ثبات قدا می‌شود.

قوام در ادامه بحث، پرسشی را مطرح می‌کند: «تحت چه شرایطی قدرت به اقتدار تبدیل می‌شود؟» سپس در جواب می‌گوید موقعی‌که مشارکت شهروندان بسط داده شود. اما نباید با نگاه تقلیل‌گرایانه در حد رای‌دادن مشارکت را دید. رای‌دادن شروع کار است نه پایان کار. رای‌دادن یک مکانیسم است و مترادف با دموکراسی و مشارکت نیست. مگر اینکه مردم در قدرت شریک شوند؛ باید از انباشت قدرت دور شویم و به سمت توزیع مجدد قدرت برویم در این صورت قدرت تبدیل به اقتدار می‌شود. وگرنه دولت‌ها مجبور می‌شوند از زور استفاده کنند و زور در مدت طولانی مشروعیت است که را از دست می‌دهد و سیستم را با بحران مشروعیت مواجه می‌کند.

توسعه‌نیافتگی در پارادایم جنگ سرد

در اکثر متون علوم سیاسی، توسعه‌نیافتگی جنوب را در عوامل درون‌زا و داخلی تعریف می‌کنند. البته عوامل تاریخی، جغرافیایی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در این رویداد تأثیرگذار است. ولی نباید بافتار بین‌المللی را در این جریان بی‌تأثیر دانست. ما باید توسعه‌نیافتگی را در «پارادایم جنگ سرد» مورد مطالعه قرار دهیم. یکی از ویژگی‌های این پارادایم، این است که فضا را برای توسعه سیاسی تنگ می‌کرد. چون این پارادایم تقلیل‌گرا بود و همه‌چیز را به دولت محدود می‌کرد. تمام نگرانی‌ها این بود که مبدا دولت دچار بحران مشروعیت شود. دولت را یک بازیگر یکتا می‌دانستند و sub group (زیرمجموعه) اصلا مورد توجه نبود. یعنی کارگزاری محدود به دولت می‌شد. اما بعد از فروپاشی نظام دوقطبی و افول آن پارادایم همین sub group تعیین‌کننده شده‌اند و اقتدار مرکزی را به چالش طلبیده‌اند. یکی از مشخصه‌های دولت‌ها، انحصار قدرت نظامی است که دولت را از غیردولت تفکیک می‌کند. این خصوصیت نهاد دولت که انحصار قدرت نظامی در دست آن باشد، به‌شدت از طرف گروه‌های معارض به چالش کشیده‌شده. در کشورهای مثل سوریه، عراق یا افغانستان دولت انحصار قدرت نظامی ندارد و حتی قدرت نظامی گروه‌های معارض از دولت مرکزی بیشتر است. بنابراین در دوران جنگ سرد به دلیل تعاریف مضیق از مفاهیم و به دلیل رویه تقلیل‌گرایانه ما خیلی از مسائل جوامع را نمی‌دیدیم. نرم‌هایی که این پارادایم بر بازیگران تحمیل می‌کرد؛ اینکه امنیت در اولویت باشد و دولت‌ها باید مسلح شوند تا امنیت را تأمین کنند. اما امروز می‌گویند امنیت از منظر گروه‌ها به چه صورت باید تعریف شود و از منظر sub group این امنیت مترادف همان تعریف است یا نه. امروز پرسش اصلی این است که امنیت از منظر چه کسی؟ کدام تعریف و چرا؟

آینه دیروز

۹سال پیش چنین‌روزی

- روح‌الله اوحدی، عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی: برای تقویت همکاری اصلاح‌طلبان انصراف دادم
- هادی ساعی ممنوع‌التصویر شد
- رئیس دولت اصلاحات: فهرست اصلاح‌طلبان یک پیروزی است.
- آغاز نوسان صعودی نفت: قیمت به ۶۴ دلار رسید
- مخالفان سبینه‌ور در خیابان‌های بیروت
- محمد شریعتمداری: ساختار منسجمی برای توسعه روابط خارجی نداریم
- سیداحمد خاتمی: کاندیداهای داندند هوادارانشان در قیامت به دردشان نمی‌خورند
- دادستان کل کشور: بسیج خطرات را کاهش می‌دهد
- جعفر توقیقی، وزیر سابق علوم- رکود فعالیت تشکل‌های سیاسی در دانشگاه‌ها هشدار است

ایران

- رئیس‌جمهور عراق: از شکایت ایران علیه صدام حمایت می‌کنم
- بازتاب‌های جهانی نامه احمدی‌نژاد به مردم آمریکا
- جشن بزرگ آسیا در دوحه آغاز شد؛ رئیس‌جمهور در مراسم گشایش بازی‌های آسیایی شرکت کرد
- توزیع کارت سوخت ۱۵میلیون وسیله نقلیه تا پایان اسما
- معاون وزیر کار و امور اجتماعی: دولت نهم نرخ بیکاری را ۸ درم درصد کاهش داده است
- احمدی‌نژاد در دیدار با امیر قطر: کشورهای منطقه مانع تحقق سیاست‌های تفرقه‌افکنانه استعمارگران در عراق شوند
- حداعادل در دیدار با طالبانی: ناامنی عراق به همه کشورهای منطقه آسیب خواهد رساند

اعتراض

- حمایت {رئیس دولت اصلاحات} از اتحاد اصلاح‌طلبان
- البرادعی از طرح روسیه برای همکاری با ایران حمایت کرد
- پس از ۱۰ سال کارشناسی و ۱۵ ماه بعد از تقدیم به مجلس هفتم رخ داد: ابهام در سرنوشت لایحه ضد انحصار
- قدرت‌نمایی حزب‌الله در بیروت: جنگ لبنان در زیر خاکستر شعله‌ور شد
- جیمی کارتر: حماس از سال ۲۰۰۴ حتی یک اقدام تروریستی انجام نداده است
- محمدرضا باهنر: مجلس جاده‌صاف‌کن مسئولان دولت است
- بازتاب نامه احمدی‌نژاد به مردم آمریکا: هجوم به افکار عمومی با گامی برای کاهش خصومت

کیم‌ان

- در پاسخ به فراخوان سیدحسن نصرالله انجام شد: ۲۰میلیون لبنانی در رفراندوم به حزب‌الله آری گفتند
- برف و باران سراسر کشور را فرا گرفت
- امید فعالان سیاسی به ائتلاف میان اصولگرایان
- خبرگزاری فرانسه: رئیس‌جمهوری ایران را نامه بی‌سابقه خود برای ملت آمریکا سیاست خارجی ب‌وش را مورد حمله قرار داد و خواستار خروج نیروهای آمریکایی از عراق شد
- راهاندازی بزرگ‌ترین کتابخانه دیجیتال کشورهای اسلامی در اصفهان
- آخرین گروه از نظامیان ایتالیایی خاک عراق را ترک کردند
- قرارداد جدید برای فروش سالانه شش‌میلیارد مترمکعب گاز مایع به چین
- وزیر مسکن از تصویب کلیات لایحه پیش‌فروش مسکن در هیات دولت خبر داد

سازات

- بزرگ‌ترین اجتماع بشری در تاریخ لبنان: آغاز مبارزات معکوس برای سقوط دولت لبنان
- رئیس‌جمهوری: ورزشکاران ایران معرف فرهنگ و اخلاق اسلامی هستند
- مرکز پژوهش‌های مجلس: آسیب‌پذیری آمریکا از شوکت‌های نفتی افزایش یافته است
- سوگند عضو کنکره آمریکا با قرآن
- احمدی‌نژاد در دیدار با امیر قطر: موج بیداری ملت‌ها، قدرت‌های زورگرو را دچار چالش جدی کرده است

- یک مقام روسی: روند تکمیل نیروگاه بوشهر به صورت منظم جریان دارد
- هاشمی‌رفسنجانی: دانشجویان باید راه را برای برقراری مردم‌سالاری دینی مهیا کنند

اطلاعات

- سیاست قطعی ایران: گسترش روابط با کشورهای خلیج فارس
- پادشاه عربستان و چند مقام عربی و اروپایی در تماس با سبینه‌ور حمایت خود را از او اعلام کردند
- نخستین پتروشیمی خصوصی کشور به بهره‌برداری رسید
- ۱۰ ساتی‌متر بزر: ۱۰ ساعت راهبندان
- ورزشکاران معلول و جانباز ایرانی ۱۰۵ مدال آسیایی گرفتند